

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Parlamentári többségünk.

Makó, nov. 13.

Szerencsétlen hazánk történetének tanulsága adta tolla hegyére egy kiváló államférfinak azon megcáfoltatlan nagy mondást, hogy „évszázadok óta van Magyarországon egy parazita had, melyet az idők változásával egyszer labancnak, máskor peccovicsnak, majd darabontnak, jelenleg meg mungónak neveznek?”

Nézük csak a jelent. Ki nem tudja, hogy a jelenlegi bán, a magyar állam exponense közjogi könyvében az egységes magyar államot tagadja, Horvátország külön államiségét hirdeti s állítólag a triálisztikus államforma előkészületén dolgozik? ! Tudja azt a magyar miniszterelnök is és nem bánja. Arra csak azon megjegyzése van, miszerint ahhoz neki semmi köze, mit a bán üres óráiban összeirt, arról sem ő, sem pártja, az ugynevezett nemzeti munkapárt tudni sem akar, hogy könyvéből ezen bontó elveket a zágrábi egyetemen tanítják is.

A miniszterelnök ur többsége a felvetett interpellációra adott azon választát is helyeslő tudomásul vette, hogy igenis a bán méltósággal összefér, hogyha a bánnak több üzleti áltása is van.

A miniszterelnök ur által teremtett többség eddigelé gondolkozás nélkül még mindent, de mindent helyeslőleg tudomásul vett, így valószínűleg azt is tudomásul venné, ha a bánnak több szatóciszlete és korcsmája volna.

Az is köztudomásu, hogy gróf Khuent első miniszterelnöksége idejéből a parlamentári vizsgálat megbélyegezte, midőn vesztegetés kísérletében való bűnrészességét megállapította.

Az ember valóban nem tudja, hogy mit csodáljon inkább, az-e, hogy neki bátorsága megegyezzen miniszterelnökséget vállalni azzal, hogy mivel egyetlen egy embere sincs, hát többségi pártot is csinál „nemzeti munkára“, avagy azt, hogy a toborzáskor annyian bekapaszkodtak uszályába? ! Fokozza a hazafiúi fájdalmat, mikor látjuk, hogy annyi politikai, közéleti tekintély akad az őt környező tömegben.

Mi lehet ennek oka? Az egyéni hiúság és hecsvágy történt kielégítésért a hála felfelé, vagy ugyanannak a kielégítési reménye a hazai érdekeinek félretolásával?

Hát nálunk már mindegy, ha Szamaroff, vagy bárki jönne is, csak kilátás legyen az egyéni érdek, vagy hiúság kielégítésére? Itt többség mindig akad?

Szeretne az ember lelkébe pillantani annak a hivalkodva emlegetett nagy többségnek, hogy

egyéni leg lelki meggyőződésük szerint hányan óhajják a véderő reformot az előterjesztett alakjában törvényvé emelkedni.

Erős a meggyőződésünk, hogyha titkosan kellene „igen“, vagy „nemmel“ reá szavazni, törvényjavaslat még olyan csufosan el nem bukott, mint a hogyan ez elbuknék.

Vagy ha a hazára, a nemzetre üdvösnek, kívánatosnak vélik, hát miért nem kelnek védelmére az országházában, népgyűléseken? Miért nem oszlatják el a hazafias ellenzék aggodalmait, miért nem cáfolják meg felsorolt érveit, számszerű adatait és miért nem nyugtatják meg a közvéleményt átértzett igazságaikkal, ha csakugyan átérzik, hogy a nemzetre üdvöset akarnak vele alkotni?

Erre azonban nemcsak a párt, de a miniszterelnök, de még maga a szakminiszter sem mer vállalkozni, dacára, hogy már negyedik hónapja szaggatja ronggyá a hazafias ellenzék a nemzeti érdekek elorsvasztására irányuló javaslatot.

Mily irigylésre méltó magaslaton áll fölöttünk Ausztria az ő lekicsinyelt fiók alkotmányával. Mennyivel önértesebb a Reichsrath és ha kell havonként változó kormányja, peddig ennek a 14-ik paragrafus is rendelkezésére áll. Hála Istennek, hogy nekünk nincs 14-ik paragrafusunk.

... y ... s,

A város ügyei.

Közyűlés a városnál.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 13.

Makóváros képviselőtestülete ma délelőtt tartotta meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével november havi rendes közgyűlést.

A mai közgyűlés napirendjére igen sok és fontos tárgy volt kitűzve, nagy viták azonban, olyanok, melyek a város közgyűléseit jellemezni szokták, a mai közgyűlésen még sem voltak.

A közgyűlést több interpelláció előzte meg. Ezekre nézve tudomásul vette a közgyűlés a polgármester választát, így azok egyikét sem tüzték ki a jövő havi közgyűlés napirendjére.

A mai közgyűlésről az alábbi tudósításunk számol be:

Galambos Ignác dr. polgármester a közgyűlést délelőtt 9 órakor nyitotta meg. A tárgysorozatra kitűzött ügyek előadói voltak: Gera Sámuel városi főjegyző, Gorcsa Péter városi tanácsjegyző, Hajdu János városi főszámvevő, Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsos és Kolossy Jenő városi főmérnök.

Az interpellációk.

A közgyűlést az interpellációk beterjesztése és a polgármesternek válasza előzte meg.

Az elkallódott téglák.

Kiss Pál dr. városi képviselő az aszfalt járdák készítése alkalmával kikerült téglák ügyében interpellált. Interpellációjában kifejtette Kiss Pál dr., hogy 72 ezer négyszögletes területről egy millióhat-százhuszonnyolc ezer téglát került ki, melyet az utak mentén és árkok szélén a legnagyobb rendetlenségben hagytak és a téglát elhordták. Ezek szerint a város nem készíthette azokból a város külterületén elkészíteni határozott gyalogjárdaikat.

Nyilvánvaló, hogy itt a tanács mulasztást követett el, azért kérde Kiss Pál dr. miért történt ez a mulasztás és ki a felelős a mulasztásért és a tetemes kárért, mely a várost érte?

Galambos Ignác dr. polgármester az interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy az aszfaltjárda készítésénél nem került ki annyi téglát mint azt Kiss Pál interpellációjában mondja, mert csak 117.800 téglát került. Ennek javát pedig segély tégláknak használták be. Sok volt a lekerült téglák között a darab téglát, mi hasznavehetetlen volt. Így mindössze 80-90 ezer tégláról van szó a mérnöki hivatal számítása szerint. Ebből tényleg sokat elhordtak, de a tanács a rendőrkapitányi hivatal útján már kutatja, hogy a téglát kik hordták el és ezek ellen megindítja az eljárást. Kéri tehát választásának tudomásul vételét.

A közgyűlés a polgármester választát tudomásul vette:

A Csokonay-utca megnyitása.

Dózsa Imre dr. városi képviselő az iránt interpellált, hogy a város képviselőtestülete még az 1910-ik évben elhatározta, hogy a Csokonay-utcat megnyitja így a vasúthoz a közlekedésnek egy közelebbi utat biztosít. Minthogy ez a nagyfotosságu közlekedési út még mindig nincs megnyitva, kérde a polgármestert, hogy mi ennek az oka és miért nem hajtotta végre a városi tanács a közgyűlés határozatát.

Galambos Ignác dr. polgármester válaszában előadta, hogy a közlekedés célszerűbb lebonyolítása ügyében maga is nagyon fontosnak tartja a Csokonay-utcaának mielőbbi megnyitását. Erre a tanács meg is tette a szükséges lépéseket, minthogy azonban a tulajdonosokkal nem sikerült az egység, a kisajátítási eljárás vált szükségessé.

A tanács el is készítette a kisajátítási eljárásához szükséges kérvényt és azt az alispán útján akarta a miniszterhez feltorjesztani. Az alispán azonban vissza küldte a kérvényt azzal a megjegyzéssel, hogy azt a város maga torjessze fel a miniszterhez, ő pedig külső feliratban fogja támogatni Makóváros kérelmét. Ez itt beismerde a polgármester, hogy a tanács részéről az a hiba történt,

hogy azon hitben élt, hogy az alispán felirt a miuiszterhez és várva az alispán feliratára vonatkozó miniszteri választ, addig a város feliratát irattárba helyezték.

Kijelentette továbbá a polgármester, hogy e mulasztást azonnal pótolni fogja és a kisajátítás iránt a város kérelmét haladéktalanul felterjeszti, azért kérte választásának kijelentése mellett a tudomásul vételét, hogy többet hasonló eset nem fordul elő.

A közgyűlés a polgármester választát tudomásul vette:

A közkönyvtár ügye.

Espersit János dr. városi képviselő azért interpellálta meg a polgármestert, hogy a városi képviselőtestület még 1910-ben elhatározta, hogy a városi közkönyvtár fejlesztésére a költségvetésbe évi 400 koronát vesz fel s egy nagyobb államsegély kiutalása végett folyamodik, a Muzeumok és könyvtárak Országos Tanácsához, valamint hivatalos kiadványaik és monográfiáik megküldése végett megkeresi a fővárosi, az országos statisztikai hivatalt, az összes miniszteriumokat, törvényhatóságokat és rendezett tanácsu városokat. Több mint egy év mult el e határozat meghozatala óta s mindez ügyekben nyoma sincs az intézkedéseknek. Azért kérdést intéz a polgármesterhez meg tudandó, hogy a tapasztalható mulasztásoknak mi az oka s ki a felelős azokért az anyagi károkért, amelyek e mulasztásból kifolyólag a városi közkönyvtárat értek.

A polgármester válaszában azt terjeszti elő, hogy a 400 korona még nincs felhasználva. Károsodás sincs, mert nemrég történt a könyvtár átvétele. Szekrényeket kellett a könyvek számára készíteni és ugyancsak ez idő alatt került el a könyvjegyzék is. Mihelyt a városi székhelyen az alakítások befejezést nyernek, azonnal megteszi a könyvtár gyarapítása érdekében mindazon intézkedéseket, melyeket az interpelláció által említett közgyűlési határozat tartalmaz, addig kéri választásának tudomásul vételét.

Espersit János felszólalásában bebizonyította, hogy igen is kár érte a könyvtárat már eddig is, mert első sorban pénzbeli segélytől esett el, de sok könyvből is, melyet a törvényhatóságoktól, statisztikai hivataltól stb. az elmúlt idő alatt kapott volna. A választ, bár ez őt ki nem elégíti, tudomásul veszi, de kéri a polgármestert, hogy jövőben a közgyűlés határozatának pontos és szigorú végrehajtására nagyobb gondot fordítson.

Miután a polgármester megígérte, hogy jövőben a határozatok végrehajtásánál körültekintőbb lesz, a képviselőtestület az adott választ tudomásul vette.

Egy tisztviselő kedgyija.

Poska Gusztáv városi irodatiszt 30 esztendőig szorgalmasan és hűséggel

szolgált Makóvárosát. Most mint-hogy munkaképtelenné vált, évi 700 korona kegydíj folyósítása iránt fordult a képviselőtestülethez.

A városi tanács csak 500 korona évi kegydíjat hozott javaslatba. Mint-hogy többen évi 700 koronát akartak adni a polgármester szavazást rendelt el, mely alkalommal a többség az 500 koronás évi kegydíj megszüntetése mellett szavazott.

A korcsolya pálya kisajátítása.

A vármegye alispánjának megkeresése folytán Makóváros képviselőtestülete még augusztus havi közgyűlésében elhalasztotta, miszerint tekintettel arra a körülményre, hogy a korcsolya pálya mocsaras vize a megyei kórház levegőjét megfertőzteti, a tulajdonostól azt megveszi és feltölteti.

Mint-hogy azonban a tulajdonos a kis darab mocsaras területért 10.000 koronát kért a várostól, azért a képviselőtestület mai közgyűlésén kimondotta, hogy a terület megvétele iránt a kisajátítási eljárást megindítja.

A gazdasági iskola jellege.

Makóváros képviselőtestülete szeptember havi rendes közgyűléséből kifolyólag egy bizottságot küldött azzal a megbízással, hogy az tegyen javaslatot a mostani a gazdasági ismételő iskolának egyszerű ismételő iskolára való átváltására iránt.

A kiküldött bizottság eljárt megbeszélésben és tekintettel arra a körülményre, hogy nálunk még a legkisebb birtokosok is valóságos munka gazdálkodást üznek, javasolta a mostani gazdasági ismételő iskolának egyszerű ismételő iskolára való átváltoztatását és annak kertészeti, nemkülönben háziipari tanfolyammal való egybekapcsolását.

A város képviselőtestülete mai közgyűlésén minden tekintetben helyeselte a kiküldött bizottság javaslatát és kimondotta, hogy a gazdasági ismételő iskolának a bizottság által véleményezett átalakítását kéri a vallás és közoktatásügyi miniszternél.

A szegényház élmezése

Rankl József szegénymenházi élmező kérvényt adott be Makóváros képviselőtestületéhez, melyben a 40 fillér élmezési átalányának 54 fillérré való emelését kéri.

A városi tanács tekintettel arra a körülményre, hogy a város képviselőtestülete az élmezési átalányt már egy ízben 30 fillérről 40 fillérré emelte, a kérelemnek elutasítását javasolta.

A kérelmet a tanács javaslata alapján a közgyűlés elutasította.

Az „ŐRANGYAL“

disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászcikket a legegyszerűbbtől a legnyesebbig — a mai modern kor és ízlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyászkoCSIért külön díj nem számított. Tölgyfa kereszték és fejfák a legolcsóbb árban szerezhetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözésért külön díjat nem számított fel.

B. pártfogást kérve: 161 özv. Gyurik Lajosné,
Kenyér-piac. (Tókey-házban.)

Halál a lángok között

Szenné égett kis gyermek.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 13.

A szülői gondatlanságnak, vagy talán inkább annak a körülménynek, hogy az anya kénytelen volt a kenyérkereset után járni, ismét és pedig rémes módon áldozatul esett Pítvaroson egy ártatlan csecsemő. Míg anyja odajárt, hogy két kis árva gyermekének és önmagával tehetetlen, beteges anyjának kenyeret keressen, két kis gyermek addig az udvaron tüzet csinált és az egyik, a kisebbik, a lángok között lelte szörnyű halálát.

A borzalmas esetről alább tudósítunk:

Frankó Jánosné pítvarosi asszony ezelőtt másfél évvel özvegy-ségre jutott. Az özvegyiségén kívül óriási szegénység is terhelte a szegény asszony vállait. Míg férje élt, mindketten napszámba jártak. Férje halála óta a megélhetés minden gondja a szegény asszony terhét képezte. Éjjel-nappal dolgozott és mégis alig tudta előteremteni azt, amire neki, két kis árva gyermekének és öreg, beteges anyjának szüksége volt.

Frankó Jánosné szombaton reggel is korán kelt fel és napszámba ment. Két kis gyermeke akkor még mélyen aludt, mikor ő eltávozott hazulról. Gyermekeit, mint máskor, úgy most is beteges anyjára bízta.

Mikor a kis gyermekek felkeltek, nagyanyjuk egy-egy darab kenyereit nyomott reggeli gyanánt a kezükbe és szokásukhoz híven kimentek az udvar hátsó végébe játszani.

A kis gyermekek közül Márton volt az idősebb. Ez 5 éves volt. Anna, a kisebbik, csak 19 hónapos. A gyermekek a csutkaszár mellett játszottak és Márton valahogy gyufára tett szert, melylyel meggyújtotta a csutkaszárát, mely csakhamar óriási lánggal égni kezdett. Ettől a kis fiu megijedt és elfutott, otthagya kis testvérét, kire az égő csutkaszár valószínűleg ráesett és valóságban szenné égett.

A tüzet már akkor vették észre, mikor a csutkaszár majdnem teljesen leégett és ugyanekkor találták meg a szenné égett kis gyermeket is.

A szerencsétlen anya ellen a hatóság megindította az eljárást és ez ügyben Szobonya Miklós makói vizsgálóbíró és Paku Imre dr. városi főorvos kint jártak a helyszínen és megajították a hullaboncolást, melynek alapján kitént a kenyer után járó anyának gondatlansága, így fájdalma mellé még várhatja a büntető törvénykönyv megterelő intézkedését is.

Értesítés!

Naponta friss, eredeti

kőbányai

gyári töltésű

MALÁTA-SÖR

kapható Iritz Sámuel özv.
cégnél.

NAPI HIREK

Tájékoztató,

Naptár. Nov. 14. Kedd. Római kath. Jozafát pk. Gör. kath: November 1. Kozm. — Nap két 7 óra 3 perckor, nyugszik 4 óra 25 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Az időjárásban lényeges változás nem várható. — Sürönyprognózis: Változás nem várható. Később hőmérséklet: Délhőmérséklet: 80 fok Celsius.

— **Országgyűlés.** A képviselőház ma a költségvetést tárgyalta. Návay elnök fél 11 után nyitotta meg az ülést s mindjárt azután házszabály vita volt, melyben Justh Gyula és Polónyi Géza vetek részt. Ezután Batthyány Tivadar beszélt a költségvetésről s kibeszélte az ülést.

— **Justh Gyula Szabadkán.** A szabadkai függetlenségi és 48-as párt tegnap, vasárnap nagyarányú népgyűlést rendezett. A gyűlésen, melyen a megjelentek számát harmincezerre teszik, Justh Gyula az országos függetlenségi párt illusztris vezére is megjelent s nagyszerű ünneplésnek tárgya és központja volt. Justh e gyűlésen nagyjelentőségű politikai nyilatkozatot tett. Kijelentette a többek között azt is, hogy „béke addig, amíg a nemzet erejét messze túlhaladó katonai terheket követelnek, ameddig idegenkednek az az általános, egyenlő, tiltos választói jogtól, addig, ameddig leakarják törni a demokratikus törekvéseket — nem lehet.“

— **Návay Lajos dr. köszönete.** Megemlékeztünk lapunk előző számában arról, hogy Galambos Ignác dr. polgármester Makóváros nevében üdvözölte Návay Lajos drt abból az alkalomból, hogy a képviselőház elnökévé választották meg. A város üdvözlétére sürgönyileg Návay Lajos dr. a következőleg válaszolt:

Galambos Ignác
polgármester urnak

Makó.

Meleg köszönetemet nyilvánítom Makóváros közönségének szíves üdvözlétéért s megnyilvánult szeretetéért a város érdekeinek előbbre vitelénél óhajtom hálás érzelmemből kifejezésre juttatni.

Návay Lajos.

— **Tudomásul vett lemondás.** Galambos Zoltán városi segéd-mérnök, mint azt annak idején megirtuk, lemondott állásáról. A segéd-mérnök lemondását a polgármester a mai városi közgyűléshez jelentette be. A közgyűlés a lemondást tudomásul vette és tekintettel a mérnöki hivatal felhalmozódott munkájára, utasította a polgármestert, hogy az állás betöltése iránt a szükséges intézkedéseket tegye meg.

— **Megszüntetett vizsgálat.** Makó város képviselőtestülete még a tavasz folyamán tartott egyik közgyűlésében kimondotta, hogy az 1896. és 1897. évi számadásokat felülvizsgálta. Minthogy azonban ezeket a számadásokat már a vármegye törvényhatósága is jóváhagyta ma a közgyűlés feloldotta régi határozatát és kimondotta, hogy az 1896. és 1897. évi fogasztási adóhivatal számadásait nem vizsgálta felül.

— **Uj tanítói állás a polgári iskolánál.** Makó város képviselőtestülete a mai közgyűlésen a polgári leányiskolánál az iskolaszék előterjesztése alapján a nyelv- és történelem tanítására egy új tanítónői állást szervezett.

— **A főgimnáziumi hozzájárulás.** Ismeretes, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a város kérelmezése folytán elengedte Makóvárosának a gimnáziumhoz való 20 ezer koronás hozzájárulását. Ezen összeg eddig 50 ezer koronára szaporodott. A város polgármestere a mai közgyűléshez előterjesztést tett ezen 50 ezer korona hova fordítása iránt. Az előterjesztés folytán a képviselőtestület kimondotta, hogy 25000 koronát fordít a tisztviselők nyugdíj alapja javára, 25000 koronát pedig a városi köz költség apasztása javára.

— **A város költségvetése.** Makó város 1912. évi költségvetését holnap, kedden tartandó folytatólagos közgyűlésen tárgyalja a város képviselőtestülete. A közgyűlés délelőtt 9 órakor veszi kezdetét.

— **Elutasított kérelem.** Bálint Nagy Antal szegénymenházi gondnok a város képviselőtestületének mai közgyűlésén évi 480 korona fizetésének 1000 koronára való felemelését kérelmezte. A közgyűlés a gondnok fizetését 600 koronára emelte.

— **A Komlósi-utféli iskola ügye.** Makóváros képviselőtestülete egy bizottságot küldött ki a nyár folyamán, hogy az tegyen javaslatot a Komlósi-utféli iskola átalakítására. A bizottság, mint azt megírtuk, kint járt a helyszínen és azt tapasztalta, hogy az iskola átalakítása nem vezet eredményre először azért, mert nem jó helyen van, másodsor azért, mert ott tekintettel a növekedék nagy számára, nem egyhamar két iskolára van szükség. A bizottság ilyen irányú jelentést tett a mai közgyűléshez, mire a képviselőtestület tekintettel arra a körülményre, hogy az építés költségeit az állam vissza adja, kimondotta, hogy a Komlósi-utfélen két iskolát épít.

— **Városgazda választás.** A város polgármestere a mai közgyűlésen jelentette be, hogy az alispán Sáros István városgazdát állásától felfüggesztette. A képviselőtestület az alispán intézkedését tudomásul vette és városgazdának K. Szabó Józsefet választotta meg, K. Szabó Józsefet pedig tanácsnoki állásban Horváth Péterrel helyettesítette.

— **Elhárított kölcsönfelvétel.** Makóvárosának az aszfaltjárdák készítéseért 193 ezer a püspöktől megvásárolt számtartói lakásért pedig 130 ezer, koronát kell fizetnie. Minthogy a város mindkét összeget kölcsön útján akarja fedezni, utasította a képviselőtestület mult havi közgyűlésén a polgármestert, hogy a kölcsön felvételére ajánlatokat szerezzen be. E megbízásnak a polgármester eleget is tett. Minthogy azonban a kamalláb most igen magas, a képviselőtestület mai közgyűlésén kimondotta, hogy a kölcsönt csak tavasszal veszi fel.

— **Adományozás.** Eremin György Nagyzombor város rendőrfőkapitánya ma 10 korona adományt fizetett le az izraelita hitközség pénztárába az újonnan épülő templom alapja javára. A hitközség elöljárósága az adományért ez uton fejezi ki köszönetét.

— **Kerékpárok beszerzése.** A város képviselőtestületének egyik határozata értelmében a rendőrség 3 darab kerékpárt szerzett be. Ezeknek vételára fejében a képviselőtestület mai közgyűlésén 585 koronát utalványozott ki.

— **Tűz.** Az éjjel Mezőkövesházaán eddig ismeretlen okból kigyuladt Kuliga János gazdálkodó háza és

porig leégett. A padlason volt 15 métermáza cirokrag, mely a tűzvész alkalmával szintén elpusztult. Az összes kár 1570 korona, mely biztosításból megtérül.

Tolvaj kocsisok. Ternován Péter battonyai gazdálkodótól ennek Kereszturi Károly és Zántó Lajos nevű kocsisai Görbe Sándor biztatására mástémáza cirok-kalászt loptak el 70 korona értékben. A tolvajok és a felbujtó ellen az eljárást megindították.

Zigomár megjött. Az olvasó bizonyára nagyot néz az idegen névre. Ki az a Zigomár? Hát az ide érkezett Zigomár a világon levő összes detektíveknek a királya, aki ügyesség, leleményesség dolgában felette áll a Sherlock Holmeseknek. A híres Zigomár, akinek tetteit, mutatványait mindenütt lélekzetet visszafojtva lesi a közönség, kedden és szerdán este lép fel a makói Uránia színházban, hogy három felvonáson keresztül ideigzató látványosságban legyen részünk nekünk is, akiket csak az ilyen nagy dolgok tudnak már izgalomba hozni.

Anyakönlvi hírek. Házasságot kötöttek: Major Sándor Molnár Rozáliával, Gyulai Oszkár Weisz Zsófiával, Sárkány Ferenc Buza Mariával. Elhaltak: Kucses János 32 éves, Deák János 77 éves, Gera István 23 éves, Reiter Ilona 13 hónapos, Dégi Lajos 3 hónapos, Kusz János 19 hónapos korában.

x Naponta friss „Baksör“ kapható Érdeky József Barcsay-utcai vendéglőjében.

Dühöngő ember rémtette.

Vérgengzés a csanádpalotai állomáson.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 13.

Ma reggel a csanádpalotai állomáson egy rovtott multu ember borzasztó rémtettet követett el. Az állomás főnököt, mert ez megakadályozta abban, hogy az induló motorra folszálljon, egy sörös üveggel fejbevágtta. Azután pedig az állomásfőnök segítségére siető egyik vasuti munkást hasba szurta.

Az esetről tudósítónk a következőkben értesít:

A 7 órakor reggel Makó felé induló vonatra felszállott Zsiga György többszörösen büntetett csanádpalotai illetőségű 24 éves ember. De mivel a vonat már elindult, Mitykó Endre vasuti állomás főnök figyelmeztette és mivel a figyelmeztetés nem használt, átölelte és leemelte a lépcsőről.

Több se kellett Zsigának, a zsebében levő sörös üveggel úgy fejbeütötte a főnököt, hogy az megszárdult, majd pedig ezután megrázta és földhöz vágta.

Mikor a főnök felkelt, le akarta tartóztatni a dühöngő embert, de Zsiga nem engedelmeskedett, hanem letartóztatás helyett a főnök segítségére siető Harcsás Sándor raktárnokot hasba szurta. Mikor ezt meglátta Mucsi Mártonvasuti alkalmazott, doronggal rátámadt a merénylőre, de ez elmenekült.

A rendőrségnek nagy küzdelmébe került, míg a dühöngő embert letartóztatta.

A súlyosan sérült vasuti raktárnokot még a délelőtti folyamán behozták a makói kórházba, hol most ápolják.

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat.

Alantírt figyelmeztetek mindenkit, hogy tőlem különválan élő Imre Klárának senki hitelt vagy pénzt ne adjon, mert én azt senkinek semmi körülmények közt meg nem fizetem.
Makó, 1911. nov. 13.

Czirbus Imre.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó testvéreknek, rokonoknak, barátoknak, szomszédoknak és ismerősöknek, kik felejthetetlen jó uramnak, illetve édes apánknak,

Galamb Pálnak

e hó 12-én végbement végtiszességén olyan szép számmal megjelentek s ez által szomorúságunkat és veszteségünk fölött érzett mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton is mély és forró köszönetet mondunk.
Makó, 1911. nov. 13.

özv. Galamb Pálné és gyermekei.

(* E rovat alatt közlötték nem állval felelősséget a szerk.

Közgazdaság.

Gabona árak:

Buza:	21-21.60 K.
Kukorica:	19-19.20 "
Árpa:	17- "
Zab:	18- "

Az árak 100 kilogrammonként értendőek.

Hagyma árak:

Vöröshagyma:	12- - K.
Foghagyma:	17- "
Petrezselyem:	14 "
Sárgarépa:	7-5 "
Dughagyma:	30-36 - "

A hagyma árai 100 kilónként értendőek.

Tánctanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok, b. tudomására adni, hogy folyó évi november hó 28-án a téli idényre a tánctanítást megkezdem. Tanítani fogom ugy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm. addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkitünőbbben el nem sajátítottak.

Miután pedig én e városban már évtizedek óta működöm a nagyérdemű közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett ez elég biztosítékot nyujt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátram rám bízhatja gyermekét. Tanitom a táncokon kívül az illem a társaságban levő viselkedés szabályait s a csinos testtartást.

Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és a gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek. Iratkozni mindenkor lehet lakásomon (Gróf Vay-utea 250 szám) hol most is esténként állandóan folyik a tanítás.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Schwartz Miksa
okl. táncitanító.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (91)

X.

Borzasztó istenítélet.

De egészen eltértünk a leánygyermek méltánylásától. A kis leánykák fiutestvéreikkel játszanak s résztvesznek csatáikban körülbelül tíz éves korukig. Ekkor megvárják tőük, hogy csatlakozzanak anyjukhoz naponkinti kirándulásaikon s gyökereket keresenek velök.

Mikor az anya először magával viszi kisleányát, megtanítja őt a yam-bot használatára, melylyel a gyökereket ázni szokták. A nők által használt botok általában három-négy láb hosszúak, de a kezdő leánykák körülbelül tizenöt hüvelynyi rövideket használnak. Mint már említettem, mindenik nő el van látva még egy gyékényből font kosárral vagy hálóval is, melyben a gyökereket tartja.

De a szegény asszony alkalmilag nagyon kellemeien, sőt komoly ismeretségbe jön a yam-bottal. Természetesen, vannak családi perpatvarok is.

Tegyük fel például, hogy a férj legújában tulságos figyelemben részesítette valamelyik fiatalabb feleségét — ez a körülmény természetesen nagy sértés az idősebbre nézve, aki aztán, ha alkalma nyílik s egyedül marad a férjével, panaszos dalra gyujt, mely egészen a saját szerzeménye.

Ebbe a dalba beszövi mindazt a visszaélést, melyekről hosszu tapasztalásból tudja, hogy felforralják a férje epéjét. Az utolsó versszakok elpanaszolják, hogy elhozták a dalost otthonában, az igazi hősköz hazájából a bujdosó gyávák bandájába, kiknek a szive, mája s egyéb éltető szerve meg sem közelítheti az ő népe állásponjtját.

(Folyt. köv.)

5550—1911. tkvi. szám.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A makói kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Erdei Julianna mint Fodor József engedményese végrehajthatónak Bácszi Márton és társai végrehajthatást szzenvedett ellen 200 korona tőke, ennek 1907. április 2-től járó 6 százalékos kamata, 166 kor. 20 fillér végrehajthatóság már megállapított, ugy 14 korona jelenlegi és a már felmerülő költségek, továbbá a dr. Wizinger K. Gyula ügyvéd által képviselt s ezennel csatlakozottnak kimondott végrehajtható Fodor Józsefnek mint Korek Frigyes engedményesének 200 korona tőke s járulékaiból álló követelése kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144., 146., illetve 176. és 204. §. valamint a vhsz. 84. §-a értelmében a szegedi kir. törvényszék (a makói kir. járásbíróság) területén lévő a makói 17862. számú tkjvben A. t. 5377/a 1. hrzi szám alatt felvett ingatlanból Erdei Julianna, Viktória, Baranyi Mária, Bácszi Viktor, Bácszi Katalin, Bácszi Rozália, Bácszi Márton, Bácszi Lajos, Bácszi János, Bácszi Vilma, Bácszi Rozál és Bán-

szki Etelt illető 3—7-ed részre 68 korona 58 fillér, továbbá a makói 3296. sz. tkjvben A. t. 3365. hrzi sz. alatt felvett ingatlanra és pedig eből a fentnevezettekkel illető felelősségre a végrehajthatóság kielégítése végett a végrehajthatási árverés, a Fodor József és Fodor Rozáliát illető felelősségre pedig nevezetteknek a 4093—1911. tk. sz. a. beadott kérelme folytán a végrehajthatási árverés joghatályával bíró önkéntes árverést 2860 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtható képviselője Wizinger Károly ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével elrendelte.

Árverési határnapul 1911. évi december hó 28-ik napjának délelőtti 9 óráját alulírott tkvi hatóság hivatalos helyiségében földszint 17. számú ajtó kitűzte, mely alkalommal az 5377/a. 1. hrzi sz. ingatlan-jutalék a kikiáltási ár kétharmad részén alul, a 3365. hrsz. egész ingatlan pedig a kikiáltási ár felezésén alul eladatni nem fog.

Makón, 1911. évi október hó 15-ik napján.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Chamilla, s. k. kir. járásbíró.
kiadmány hitelül.

Zsiga,
kir. telegkönyvezető.

Különlleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka literje 1 frt. 50 kr.,

10 éves kajszin-barack pálinka literje 2 frt.

Valódi ó-törköly pálinka literje frt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél

Valódisáqért szavatosságot vállalacég.

Tanuló-leány

jó fizetéssel felvétetik.

Makói Uránia-színház.

Zigomár

a híres detektív király kedden és szerdán este fellép a makói Uránia-színházban.

A híres Zigomár megjött!

A nagynevű Zigomár itt van!

A szenzációs detektívdrama 1200 méteres hosszu kép. Ezenkívül:

Bandika, a betörő.

Kacagató kép.

A sziklaszorosban.

Gyönyörű látkép.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. 134

Az igazgatóság.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje Iritz Sámuel özv. cégnél.

Egy jó magaviseletű
f i u azonnal fel-
 vétetik. Kezdő havi
 fizetése 12 korona.
 Utolsó évben havi fize-
 tése 20 korona.
 a Makói Független Ujság
 nyomdájában.

Kerestetik december 1-ére a
 főtér közelében több szobás
magányos lakás
 hozzátartozó mellékhelyiségek-
 kel. — Cim a kiadóhivatalban.

Lapkihordó-fiuk
 felvétetnek a kiadóhivatalban.

NŐI FELÖLTÖK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;
 színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből
 o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszerű rendelesek elsősorú munkásokkal saját
 műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

➔ **Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!** ➔
 Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és
 fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék.
 Keresztelő párnák,
 fejkötők és himzet
 piqe paplanok.
 Női bluzok a legizlé-
 sesebb kivitelben.

(171) Szőrmeárak,
 boák, muffok a legegyszerűbbtől a
 legfinomabb kivitelig.
 Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és
 gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások
 a legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az
 Otthon kávéház mellett)

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel
 ellátva rendkívül jutányos árak mellett.
 Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék áren-
 gedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan besza-
 bályozva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a leg-
 magasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserélem.
 Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben.
 Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb
 kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész (20)

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

Gyógyszertár átvétel!

Ezennel szíves tudomására hozom a nagyközönségnek, hogy
 Besenyei Dezső urtól, a róm. katolikus
 templom mellett, a Szt. István-téren levő
gyógyszertárat megvettem
 s ezentul személyesen fogom vezetni.
 Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi különlegességeket,
 kötszereket, stb. stb. Raktáron nem lévő dolgokat, a legrövidebb
 idő alatt mehozatok.

A nagyközönség szíves támogatását kéri: Makó, 1911. nov. hó.

JENEI SZÉKELY LAJOS

(162) gyógyszerértulajdonos.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek :

Rovatos ivenk,
 Számlák,
 Zárszámadások,
 Üzleti kártyák,
 Árjegyzékek,
 Kereskedelmi
 nyomtatványok,
 Névjegyek,
 Szóró-cédulák,
 Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja
 az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen
 megfelelően villanyerőre berendezett műintéze-
 tét, mely a modern technika vívmányai sze-
 rint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
 mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek :

Irodalmi művek,
 Folyóiratok,
 Hirlapok,
 Doktori
 értekezések,
 Iskolai értesítők,
 Körlevelek,
 Meghívók,
 Táncrendek,
 Levélfejek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.